

Fedések — Okkultációk

Az 1983-as Jupiter-okkultációk

ÉSZLELŐK	észl.	műszer
Busa Sándor /Harkakötöny/	2	7 L
Farkas László /Budapest/	1	15 Cas
Gyarmati László /Mezőberény/	2	10 T
Halmi Gábor /Pécs/	2	10;6 L
Hoffman János /Pécs/	1	20 T
Horváth György /Pécs/	1	szsz.
Károly Gábor /Debrecen/	1	5 L
Keszthelyi Sándor /Vasas/	3	10,6 L + foto
Kósa-Kiss Attila /Salonta, R/	1	6,3 L
Mizser Attila /Budapest/	1	20 L + foto
Nagy-Mélykúti Akos /Pécs/	2	10,6 L; 7x50 B
Nagy Sándor /Debrecen/	1	5 L
Nagyváradai László /Pécs/	1	20 T
Dr. Prehoffer Elemér /Budapest/	1	15 Cas
Ravasz Bálint /Gyopárosfürdő/	1	5 L
Szabó Sándor /Bóly/	1	7 L + foto
Szoboszlai Zoltán /Hajdúnánás/	1	foto
Schmidt Zoltán /Békés/	1	20x50 B
Zajác György /Debrecen/	1	6,3 L

Aránylag sok megfigyelés érkezett be a 3 fedésről. Sajnos, azonban az időjárás csupán 1983. III. 6-án volt igazán kegyes az észlelőkhöz. Ennek ellenére a legtöbb adat az V. 26-i okkultációról futott be. Pedig ekkor a telehold nagy fénye miatt a holdak fedését nem is sikerült végig követni.

III. 6-án az előrejelzésnek és a földrajzi fekvésnek megfelelően az első kontaktust Nagyszalontán Kósa-Kiss A.-nak sikerült megfigyelnie: 01:51:33 UT-kor. Utoljára Pécssett kezdődött el a fedés 01:54:49 UT-kor, a Bailly kráternél -67° PA-nál. Az óriásbolygó teljes terjedelmével Nagyszalontán 01:54:35 UT-kor, Pécssett pedig 01:58:26 UT-kor tűnt el. A kilépés a sötét oldalon következett be. Pécssett pl. a teljes kilépés 02:26:37 UT-kor történt.

A holdak látványosnak ígérkező fedéséről csak Nagy-Mélykúti és Keszthelyi küldött adatokat.

	Io	Europa	Ganymedes	Callisto
belépés	01:54 ?	-	01:56:57	-
kilépés	02:17:53	02:34:07	02:17:49	02:54:50

A holdak kilépése igen magkapó volt a sötét peremen, a Ganymedes pl. a perem egyenetlen csúcsai felett haladt. Az Europa felbukkanásánál érezhető volt, hogy az kb. 1 sec-ig tartott. A Ganymedes 02:44 UT-tól lassan halványodni kezdett és 02:47:41 UT-kor tűnt el végleg, azaz a Jupiter árnyékkúpjába lépett.

Május 26-án kellemes volt az éjszaka és a fedés is korábban zajlott le, mint márciusban. A kedvezőbb körülmények között az első érintést a legkeletibb megfigyelőhelyen 19:41:07 UT-kor észlelhették elsőként az országban a Schickard kráternél -41° PA-nál. A teljes fedés ismét Pécssett látszott utoljára bekövetkezni 19:42:34,8 UT-kor. A kilépésre -3° PA-nál, a Mare Smyth-től északra került sor. Teljes terjedelmével a bolygó:

Debrecenben	20:50:42,3	UT
Budapesten	20:46:44	UT
Pécssett	20:44:33	UT-kor tűnt fel.

A Jupiter látszólag a Tycho krátertől északra haladt el, a mintegy harmadolta a Holdat.

A legkevesebb megfigyelés a szeptember 12-i okkultációról érkezett be. Jórészt az egész ország felett borult volt az ég, pl. a pécsi megfigyelők csupán 9 percig tudták figyelemmel kíséreni a jelenséget a vonuló felhőzet miatt. Nagy-Mélykúti Ákosnak viszont szerencséje volt Afrikában. Ain-El-Kebira-ban végig követhette a fedést. Az Io 18:36 UT-kor tűnt el /Pécssett 18:39 UT-kor/, a Jupiter pedig 18:45:55 UT-kor "érintette" először a Holdat, s 53 sec múlva végleg a Holdunk mögé került. Teljes egészében 20:06:23 UT-kor tűnt fel, amely 58 sec-et vett igénybe. A be- és kilépés kísérlónk egyenlítőlétől valamivel délebbre következett be.

ADOK - VESZEK

- 2 db. parallaktikus, rezgésmentes szerelésű Newton-reflektor finommozgató rendszerrel eladó - okulárokkal vagy anélkül. A távcsövlön minden szerelés rozsdamentes. Érdeklődni a következő címen lehet:

Barnóczky Zoltán Ormosbánya, Marx K. u. 7. 3 7 4 3

- Eladók: egy 30/120-as és egy 50/300-as akromatikus objektív, egy 125/1750-es távcsőtükör, továbbá faállvány, okulárok, színszűrők, prázrnák. Bővebb felvilágosítást:

Ungvárai János Budapest, Rózsató u. 6. 1 1 1 2
